

A SZÁZALÉKOK NYOMÁBAN

Indulhat az időutazás!

Képzeld el, hogy egy különleges küldetésre indulsz! Egy titkos történelmi társaság tagjaként az a feladatod, hogy felderítsd, hogyan született meg a százalékszámítás.

Utazásod során ellátogatsz az ókori Rómába, középkori vásárokbá, reneszánsz kereskedőházakba és az első bankok világába.

Régi adókönyveket, kereskedői naplókat és számolókönyveket vizsgálsz meg. Minden feladat egy újabb nyom, amely közelebb visz a százalékkal történetéhez.

Ne feledd: a matematika története tele van olyan problémákkal, amelyeket valódi emberek próbáltak megoldani. A százalékok sem az iskolában születtek – hanem a piacokon, a kikötőkben és a kereskedők asztalánál.

Fogd a képzeletbeli nagyítót, és kezdődhet a nyomozás! Minden helyes feladat egy újabb nyom. Jegyezd fel a válaszaidat! A végén megszerezheted a 🏆 **Százalékok Történelmi Nyomozója** jelvényt!

Történelmi nyomozó feladatok

matekmogott.hu

1. Az eltűnt adókönyv

Egy római adószedő pergamenjén ezt olvasod:

„1000 sestertius értékű árut adtak el az árverésen. Adóként ennek 1 századrészét kellett befizetni.”

Mennyi adót kellett fizetni?

Nyom: Mit jelent az, hogy egy századrész?

2. A császár rendelete

Egy régi feljegyzés szerint Augustus császár idején az örökség után 5% adót kellett fizetni.

Ha egy család 5000 sestertiust örökölt, mennyi adót fizettek?

3. Ki járt itt?

Egy történelmi könyvtárban három régi könyvet találtál.

- Az első a római adókról ír.
- A második már a százalékkal kialakulását mutatja be.
- A harmadik banki kamatszámításokat ismertet.

Párosítsd őket!

- Ókori Róma
- Reneszánsz Itália
- Újkor

matekmogott.hu

4. A római piaci vásár

Egy kereskedő 2000 sestertiusért adott el árut.

A császár 1% adót szedett.

Hány sestertiust kellett befizetnie?

Mit mutat meg ez a történet a százalékszámítás kialakulásáról?

5. A velencei kereskedő

Egy velencei kereskedő árujának 40%-át sikerült eladnia.

Eredetileg 80 tekercs posztója volt.

Hány tekercset adott el?

6. A hiányzó százalék

Egy régi számológönyvben ezt találod:

100 aranyból

25 arany

= ?

Mekkora százalékot jelöl a hiányzó szám?

Indokold a válaszodat!

7. Nyomozás a százalékjel után

Vizsgáld meg az állításokat!

A) A százalékjelet már az ókori rómaiak is használták.

B) A százalékszámítás először az adózásban és a kereskedelemben vált fontossá.

C) A százalékjel mai alakja fokozatosan alakult ki a középkor végén és a reneszánsz idején.

Melyik két állítás igaz?

matekmogott.hu

Rövid megoldások a Történelmi nyomozó feladatokhoz

1.

Megoldás:

$$1000 \times 1\% = 1000 : 100 =$$

$$= 10 \text{ sestertius}$$

2.

Megoldás:

$$5000 \times 5\% = 5000 : 100 \times 5$$

$$= 250 \text{ sestertius}$$

3.

Megoldás:

- Római adók → Ókori Róma
 - Százalékjel → Reneszánsz Itália
 - Banki kamatok → Újkor
-

4.

Megoldás:

$$2000 \times 1\% = 2000 : 100 =$$

$$= 20 \text{ sestertius}$$

5.

Megoldás:

$$80 \times 40\% = 80 : 100 \times 40 =$$

$$= 32 \text{ tekercs}$$

6.

Megoldás:

25%

7.

Megoldás:

B és C állítás igaz.

matekmogott.hu

További kutatós feladatok

8. A római adó nyomában

Keresd meg a weboldal történeti részében!

Kérdés:

Mekkora adót vezetett be Augustus császár az árverésen eladott áruk után?

 Válasz: _____

9. Ki használta először?

Olvasd el a százalék történetét!

Kérdés:

Melyik területen vált nélkülözhetetlenné a százalékszámítás?

 Válasz: _____

10. Keresd meg a bizonyítékot!

Nézd meg figyelmesen az idővonalat!

Kérdés:

Melyik korszakban kezdett elterjedni a ma ismert százalékjel?

 Válasz: _____ • _____

Extra küldetés – Igazi történelmi nyomozóknak

Olvasd el a százalékszámítás történetét bemutató oldalt!

Sorolj fel három olyan területet, ahol ma is nap mint nap használjuk a százalékokat!

 Lehetséges válaszok:

- _____
- _____
- _____

„Gratulálunk! Megszerezted a Százalékok Történelmi Nyomozója jelvényt!

- Bronz nyomozó – 5 helyes válasz
- Ezüst nyomozó – 8 helyes válasz
- Arany nyomozó – minden feladat hibátlanul sikerült
- A múlt kincseinek őrzője – a bónusz kutatós feladatokat is megoldotta

Még egy Küldetés

Egy régi kereskedőház levéltárából eltűnt egy több százéves kézirat. A feljegyzések szerint ebben jelent meg először egy különös jel, amelyből később kialakult a ma használt % jel.

Kérdés: Melyik ország kereskedőihez kötik leggyakrabban a százalékjel kialakulását?

Ha megtaláltad a választ, már igazi történelmi nyomozóvá váltál!

Ha kíváncsi vagy a történet végére, gyere, kutass tovább!

A matematika története még rengeteg titkot rejt. Találkozunk a következő kalandban!